Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

GIÁ BÁN
TRONG BỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG

Một năm	6$00
Sáu tháng	3 50
Ba tháng	2 00
Mỗi số	0 10
Đổi chỗ ở	0$20

ĐẠI-PHÁP
Một năm

Số: 517
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0$10

24 Janvier 1918
12 tháng mười hai Annam
Năm Đinh-tị

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0.065 de large. 1$50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỐ CÁO

Những lời rao về việc buôn bán nếu gởi thơ đến Bổn-quán thì Bổn-quán sẽ gởi cho một cái băn đề giá phân minh.

MỤC LỤC

1 — ĐIỂN BÁO.
2 — HƯỚNG TRUYỀN.
3 — CÔNG VĂN LƯỢC LỤC.
4 — NGA-HOÀNG NICOLAS II VỚI ĐỨC-HOÀNG GUILLAUME II.
5 — CHIA ĐẤT HOÀN CẦU CHO THIÊN HẠ.
6 — CHỢ BÁN THÚ VẬT THƯỜNG XUYÊN TẠI SAIGON.
7 — THÔNG-BÁO (*Đông-dương*).
8 — CỰC ĐÔNG.
9 — SỔ MẤY TÊN NGƯỜI VÀO HỘI TƯ CẤP
10 — LÃNH GIA TÀI KHÔNG AI LÃNH NỢ.
11 — TRUYỆN NGƯỜI THÁM HIỂM.
12 — CÁC CUỘC CHƠI CHO TIÊU KHIỂN.

LỜI RAO

Bổn-quán xin nhắt lại cho chư chán quan rõ rằng:

Kể từ ngày 1er janvier 1918 gia lồng niên báo Lục-tỉnh-tân-văn ẽ tính theo bản gia các thứ báo của bổn-quán ấn hành trong báo Lục-tỉnh-tân-văn, trong tháng juillet 1917, nghĩa là 6$00, người mới và người cũ cũng vậy.

Những vị mua báo mà đã mảng hạng từ hôm 31 Décembre rồi, xin làm ơn gởi bạc lên cho Bổn-quán hầu gởi tiếp luôn báo cho.

Bổn quán có tiếp được một cái mandat poste số 072.598=6$ của một vị khán quan ở Longmỹ gởi lên.

Trong mandat ấy không có biên tên và lại không thấy thơ từ chi hết, vậy vị nào gởi cái mandat ấy xin viết thơ cho bổn quán biết danh hiệu hầu có gởi báo cho khỏi sai lầm.

BỔN-QUÁN.

ĐIỂN BÁO

(*Dépêches*)

TIN HƯỚNG CẢNG

Ngày 11 janvier

Mặt trận Anglê

Ngày mồng 9:

Ở phía Bắc Seicheprez, máy bay của ta ã bay suốt một đường trận 15.000 thước ủy nhiều đồn lủy rồi trở về đem theo 50 tù binh.

ng Wilson tỏ ra những mục-đích cuộc chiến tranh

Ông Wilson đã gởi tờ bố cáo quan hệ ho hội Đồng mà tỏ ra sự gian giảo của ức quốc ở bên nước Nga-la-tư.

Ngài cả khen lòng ngay thẳng của ông loyd George và lòng khoan hồng của ại Pháp đối nghịch với lời bố cáo lôi ôi của bên địch-quốc.

Ông Wilson lại chỉ vẽ những đều cần kíp hải noi theo đặng gầy cuộc hòa-bình trong hoàn cầu như sau đây:

1° — Những khoản điều ước các nước đã uận về cuộc hòa sẽ rao ra cho thiên hạ ông tất;

2° — Ngoại trừ thủy phận của mỗi nước, i các tàu đặng đi biển gĩa thong thả.

3° — Những nước nào bằng lòng chịu cuộc à thì không ai được phép làm ngăn trở ông đường sanh nhai của họ.

4° — Định bớt binh khí trong mỗi nước chỉ m đủ mà giữ giữ sự yên tĩnh trong nước;

5° — Về các thuộc địa thì phải lấy sự ay thẳng và rộng rãi mà xử với nhau tùy eo dân bổn địa và tùy chánh-trị;

6° — Những binh đến chiếm đất Nga hãy it về, các nước cùng nhau phải giúp ước Nga chỉnh đốn việc chánh trị.

7° — Buộc binh nghịch đóng ở nước lgique phải lui đi và phải làm cho nước lgique được tự-do và bồi bổ thiệt hạ ước ấy

8° — Binh nghịch phải rút ra khỏi cả h Langsa bị chiếm và phải bồi bổ cả i thiệt hại, nước Đức phải sửa lại vi iấy đã gây cho nước Đại-pháp trong nà 71, là việc đã làm cho Hoàng-cầu a lộn xộn trong 50 năm, cứ như vậy thì việc hòa bình mới ra lâu dài được.

9° — Phải tùy theo ranh đất chịu luật vạn bang rà phân định bờ cõi nước Italie.

10° — Các dân tộc hỗn tập trong nước Autrihe-Hongrie có lẽ sẽ tùy theo dòng giống được tự-do.

11° = Quân nghịch phải kéo binh ra khỏi nước Roumanie, nước Serbie và Monténéro, nước Serbie thì được một ngã thông ra biển, cái vấn đề Balkan thì sẽ do theo sự tích Lịch sử các nước ấy mà phân xử và có các nước ngoài dự phần bảo lãn.

10. — Ở nước Thổ--nhĩ-kỳ thì các dân dòng khác sẽ được tự-do độc-lập tùy tôn giáo và tùy chủng tộc; eo biển Dardanelle sẽ à mở chung cho tàu buôn các nước đề được hưởng nhờ;

30 — Nước Pologne sẽ được tự-do độc-lệ và được một ngã ra biển và có vạn-quốc dự phần bảo hộ;

14 o — Sẽ thiết lập một Hội-đồng vạn-quốc ể giữ gìn cuộc tự-do của các liệc cường và các tiểu bang.

Khi Hội-đồng nghe ông Wilson nhắc đến iộc bồi thường về việc hai tỉnh Alsace orraine thì lấy làm mừng rở bội phần. gười ta tưởng rằng tờ Quảng cáo của ông Vilson sẽ làm cho mát bụng dân Nga và hư là phê nhận mấy lời của ông Lloyd eorge diễn thuyết.

Ngày 12 janvier 1918

Lời sau cùng trong bài Quảng cáo của ông Wilson.

Cuối cùng ông Wilson lại thêm rằng; các nước các dân phải hiệp nhau mà diệt trừ đảng đế quyền cho đến khi nào những kẻ ấy chịu cuộc hòa; Ngài lại nói rằng: Chúng tôi không có lòng ganh gổ sự mạnh mẻ của người Đức nên chúng tôi không muốn phá táng; chúng tôi không muốn dùng khí giái hoặc dùng sự tự thuận với nhau trong việc thương mải mà hạ mạt nước Đức, miễng là nước Đức bằng lòng nghe lời phải của chúng tôi mà chịu cuộc hòa; chúng tôi có lòng muốn giành đề chỗ cao trọng cho nước Đức. Chúng tôi muốn biết các ông văn nhơn có diễn thuyết nhơn danh phần đông trong hạ-nghị-viện và đám võ biền hay không?

Chúng tôi nhứt quyết đo theo lẽ công và tự-do mà tính đều ích lợi cho dân các nước và dòng giống của mỗi dân. Vì những lẽ như vậy mà dân Huê-kỳ liều mạng sống liều danh dự và tiền của, nay đã đến hồi đánh giặc cho toàn thắng mà cứu sự tự-do của loài người.

Các phường thợ thầy nước Anh viết tờ ưng nhận bài diễn thuyết của ông Wilson lại nói lời diễn thuyết của ông Lloyd George và ông Wilson đã thay đổi tình cảnh trong vạn bang. Trong tờ ấy phường thợ thầy nước Anh lại tỏ niềm thân ái với Nga và đám dân đảng trong cả hoàng cầu.

13 janvier 1918

Phong quan

Ông cựu Thống-soái Nivelle nay đắc phong tướng quân quản cai đạo binh 19 tại Alger. (Havas)

Lo xa

Chánh-phủ Nhựt-bổn đã cho một chiếc tàu chiến qua đậu tại cửa Vladivostock. (Havas)

14 janvier 1918

Tin ở Londres

Nói rằng: Hai chiếc tàu chiến Ăng-lê và Huê-kỳ hiệp đoàn với chiếc tàu Nhựt tại cửa Vladivostock bữa trước. (Havas)

15 janvier 1918

Tại Hạ-nghị viện Langsa

Tin giây thép ngày 12 nói rằng: Hạ-nghị-viện bỏ thăm 397 tiếng thuận với chánh-phủ, 145 tiếng không thuận, sau khi cãi lẫy nhau về sự thương thuyết về cuộc ngoại-giao mà ông Pichon từ chối chẳng chịu ban tờ thông hành cho bọn xã-hội đảng đi qua Pétrograd và nài xin các nước Đồng-minh cũng làm như vậy; ông Pichon ưng nhận bài diễn thuyết của ông Lloyd George và ông Wilson, ngài nhắc lại việc đảng Maximalistes đã thất lời giao kết và đọc mấy câu của tên Trotsky đã nói nhục bọn Xã-hội-đảng Langsa, và lại thêm rằng: Chánh-phủ không cho đảng ấy sang qua kinh-đô Nga ấy là phước cho họ đó. (Havas)

Việc hòa của Nga

Tin thành Londres nói rằng: Đồng-minh không chịu đáp từ mấy lời của Đức, Áo xin hòa chung, thì Đức, Áo day bàn về cuộc hòa riêng.

Đức Áo đình ngày hội nhau tại Brest-Litowsk cho đặng các thừa sai Nga và thừa sai Ukrainiens có giờ đáp từ. Kuelhman và Czernin ra mặt dọa rằng nếu Nga không chịu hòa riêng thì lại đánh nhau nữa, lão Trotsky đã phân phô rằng va từ bỏ việc dời nơi bàn cuộc hòa sang Stockolm và đành lòng ở lại Brest Litowsk có ý ngăn ngừa nước Đức và nước Áo khỏi lấy nề đó mà bất binh.

Tiếng đồn

Nhựt trình *Matin* ấn hành lời tự thuật của một vị thông tin của nước trung-lập ở Berlin đã về hôm ngày mồng 7 janvier rằng: Quân Đức sẽ đánh một trận công tấn lần sau chót tại Verdun mà báo cừu cái trận của hoàng-tử Đức bị thất khí trước, song chờ lúc tiện sẽ rút binh bên Italie và phía Calais qua mà đánh.

16 janvier 1918

Mặt trận Langsa

Tin ngày 14 nói rằng: Pháo-thủ của ta bắn tan quân nghịch ở trong vòng binh đóng trên gò nồng Oie và ở tả ngạn sông Meuse.

Tại Rút-xi

Ở mặt trận Caucase, quân Thổ-nhĩ-kỳ dứt cuộc đình chiến, chúng nó độ 2 muôn binh đem đóng giữa Trébizonde và Rizch. Một chiếc tàu lặn bắn chìm một chiếc tàu đò của Nga. Bọn lính thủy về phe tướng Bolcheviks tại thành Sébastopol giết 60 quan võ, trong số ấy có bốn quan đề-đốc thủy-sư và một quan nguyên-nhung. Quan đề-đốc thủy-sư Hemils quản cai đạo binh thủy trong Hắc-hải từ chức. 20 người lái buôn Đức đã đến Kieff. Sứ-thần Anh Buchanan ở Pétrograd về, khi qua ngan thành Stockolm, có người lại hỏi thăm thì ngài trả lời rằng: ngài không tưởng sau này việc chánh trị của Nga sẽ xây đổi ra thế khác. Vì hiện nay không phe nào hạ nổi phe Bolcheviks, ngài nói lão Trosky đã dụ được nhiều người trong đạo binh Đức thuận ý.

Tại A-lơ-măn

Các nhựt trình thành Muniche cắt nghĩa bài diễn thuyết của ông Wilson thì bàn rằng: Ông Wilson khéo thừa cơ hội nhiều kẻ bên Đức-quốc tư tưởng nghịch nhau về cái vấn đề giảng hòa mà làm thối chí dân Đức trong việc chánh trị. Có lẽ ông quan tể-tướng Đức Herling lập tức lo ngăn trở việc lối thôi ấy là lo trả lời cho ông Wilson và cáo bạch rằng nước Đức không giống như một nhà nước hiệp-chủng bên phía Nam Huê-kỳ, mà lấy oai quyền võ đề nhẫn đối luật nước [illegible] mất lòng

Giam tù

Nhơn có bắt đặng nhiều giấy tờ trọng hệ, thì chánh-phủ Đại pháp bắt ông Caillaux mà giam tại khám đường Santé. (Havas)

Cho quân lính nhờ

Mới có bổn thảo điều lệ mới ban cho mỗi quân lính tiền bồi phí mỗi ngày là 3 quan tiền tây. (Havas)

Tại Nga-la-tư

Tin thành Brest-Litowsk nói rằng: Bên Đức-quốc không nhận mấy điều của đảng Maximaliste đặt ra đề xin rút binh khỏi các nơi đã chiếm bên đất Nga.

Tin thành Pétrograd rằng: Đảng Maximaliste bắt quan sứ-thần của nước Roumanie và cả chức sự ở tòa sứ mà giam trong đồn Pierre et Paul. Việc ấy làm bất binh nhiều người lắm

HƯỚNG TRUYỀN

(*Echos*)

Anh hùng Ang-lê

Hai chiếc tàu trận Ang-lê thừa lúc ban đêm lén vào hải khẩu Trieste của Áo-quốc mà bắn hư 2 chiếc tàu trận của Áo.

Cửa hải khẩu có giăng 8 sợi giây thảo long và có đặt thủy lôi cùng lòng lạch, đêm 12 décembre hai chiếc tàu Ang-lê lén vớt thủy lôi, cắt giây thảo long mà vào gần chiếc tàu Áo tên là « Viên » và một chiếc tàu trận, thấy không ai canh giờ bèn bắn hai trái phá. Qua 7 phút chiếc Viên chìm, chưa rõ thiệt hại bao nhiêu. Thiệt là anh hùng!

Tàu phép

Trong tháng décembre Ang-lê có bắn chìm một chiếc tàu Đức lạ thường. Tàu không có máy, nhờ hơi điện-khí ở trên bờ khiến chạy, trên có máy bay hộ tống, Ang-lê đã phá được chiếc nầy là chiếc thứ tư rồi.

Thầy cả cá ăn

Ông R. Muller quan hai binh Danoa cá như vầy: Đi bộ 500 thước, chạy 500 thước, đi xe máy 500 thước, chèo 500 thước, bơi 500 thước, lội 500 thước, nội vụ nữa giờ. Ông Muller ăn. Mà có thầy cả đạo cãi lương kia tên

là Swann làm mọi việc cá đó có 26 phúc, 30 sao thôi, ăn hạng nhứt. *Thiệt là đầu đội kẹo a, miệng rao chơn chạy, rao bớ bộ hiền, ai mua kẹo tôi bán cho (hát 4 dọng).*

CÔNG VĂN LƯỢC LỤC

(actes officiels)

13 Lên chức thơ-ký thi sai nhì hạng :

Thầy Dương-thân-Hy (Vinhlong) Phan-văn-Chi (Bacliêu), Lê-văn-Truyện (Chợlon), Lê-văn-Ba (Chaudoc), Ng.-ngọc-Điềm Tòa nhì), Trần-thiên-Thanh (Tra-xinh), Lê-văn-Su (Bacliêu), Trần-văn-Giao (Mỹ ho), Phạm-văn-Nguên (Tòa nhì) Ng.-văn-Kiên (Tòa nhứt phòng nhì), Lê-thiên-Phước (Tòa nhứt phòng nhì) nguyên chức thơ-ký thi sai tam hạng.

14 Lên chức thơ-ký thi sai tam hạng.

Thầy Thương-công-Thuận, học tập thơ-ký (Bentre).

15 Lên chức kinh lịnh thiệt thọ nhứt hạng.

Thầy Lương-văn-Hoanh, kinh lịch thiệt thọ nhì hạng (Giađinh).

16. Lên chức kinh lịnh thiệt thọ tam hạng.

Thầy Kim-Ton, kinh lịch thi sai nhứt hạng. (Châudoc).

17. Lên chức cai tổng nhứt hạng :

Tầy Pham-trung-Tinh, (Mytho), Ng.-văn-Hiên, (Mytho) Trần-phá-Đạt, (Baria) nguyên chức cai-tổng nhì hạng.

18. Lên chức cai tổng nhì hạng :

Thầy Nguên-văn-Đồ (Bentre), Điêu-Khuôn Thudaumot), Ta-Khắc-Kim, (Bentre) Trần-thiên-Bun (Cantho), Ng.-v.-Bạch Giadinh), Nguyên-hòa-Hong (Long-xuyên), Trần-văn-Hên (Travinh), nguyên chức cai tổng tam hạng.

19. Lên chức phó tổng nhứt hạng ;

Thầy pham-văn-Khuong (Longxuyên), Lam-văn-Mộc (Biênhoa), Trần-văn-Thống (Mytho), Phan-ba Phước (Vinhlong), Mai-Khuonne (Longxuyên), Nguyên-trung-Truc (Tanan), Bùi-ngọc-Du, (Cantho), Nguyên-văn-Liêng (Tayninh), Lê-quang-Hiển (Hatien), Đoàn-văn-Chí (Bentre) nguyên chức phó tổng nhì hạng.

NGA-HOÀNG NICOLAS II VỚI ĐỨC-HOÀNG GUILLAUME II

Cùng nhau kỳ xưa lập minh ước lénđặng công phá Anh quốc

(Nicolas II et Guillaume II)

Trong năm 1904, 1908, 1906 và 1907 Nga-Hoàng cùng Đức-Hoàng đánh giây thép tính lên nhau, tờ giây về việc minh-ước giấu tại đền Tarskoïé Selo, mới tiêm được.

Hai đàng dùng tiếng Ăng-lê mà nói chuyện với nhau; một đàng Nga-Hoàngký tên là Niky, đàng kia Đức-Hoàng ký tên là Willy. Đức-Hoàng có ý lập Tam-bang liên hiệp là Đức-quốc, Nga-quốc và Pháp-quốc đặng cự với Anh-quốc.

Trong lúc Nhựt-Nga tương chiến thì Đức-Hoàng đang gây với Anh-quốc muốn dụ Pháp-quốc phản ước với Anh mà theo Nga. Bởi đó nên Đức-Hoàng tính lên với Nga lập *Lưỡng-bang-liên-hiệp* rồi thình lình cho Pháp hay, thì bề gì đó sẽ theo, mà tuy lòng Đức nguyện như vậy mà không thành sự, vì trong lúc Pháp đánh lấy Maroc thì các nước có Hội tại Algésiras mà tính việc Đức gây với Pháp thì Nga cứ binh vực Pháp là Đồng-minh với mình tự thuở nay.

Khi Nga-Hoàng với Đức-Hoàng đang tính lén làm vậy thì Đức-Hoàng dặn Nga-hoàng khoan cho Pháp hay đã vì làm sao Pháp cũng sẽ cho Anh biết thì Anh và Nhựt sẽ đánh Đức liền, bởi rứa Đức-hoàng rằng : *chẳng nên cho nước nào hay việc mình đang tính đây, chừng nào thành sự sẽ toan .»*

Giây thép hai đàng tư lén cho nhau, xin đem ra đây cho chư khán quan rõ :

Nói chuyện Nhựt. — Ngày 10 oct. 1904, Đức-Hoàng gởi điện tín cho Nga-Hoàng như vầy :

Tôi có nghe nói Sứ-thần Nhựt tên là Kurino ở kinh-đô Nga kỳ xưa đó, nay đà tái vảng Âu-châu và đương ở tại Paris.

Chánh phủ Nhựt sai va qua đó, là có ý lập minh-ước với Anh và Pháp, đặng tính huề với Nga cho có lợi. Coi bộ Nhựt đã xúi Trung quốc ra can giáng hai đàng, ấy là dấu Nhựt đả gần thế cùng lực tận rồi, nay đả đặng ích lợi tại Mãn-châu rồi, nên Nhựt xúi các nước can dự đăng giúp cho Nhựt lấy Mãn-châu. Vẫn tôi đả rỏ trí Ngài về việc chinh chiến đây, dầu cho Ngài có bại trận thế mấy không lẽ Ngài chịu mắc mưu chúng như vậy đâu, nên tôi mới cho Ngài hay những mưu kế các nước ấy đang lập. Tôi tưởng các mưu ấy đả thấu qua Anh-quốc rồi.

Nga-Hoàng đáp từ. (23 Octobre 1904) — Tôi cám ơn Ngài cho tôi hay mưu kế của Nhựt. Tôi củng có nghe nói mà chưa ắt mưu ấy đà thấu qua Anh qua Mỹ rồi. Ngài phải rỏ Nga cứ việc đánh tới luôn, đánh cho đến khi nào tại Mãn-châu không còn 1 tên lính Nhựt mới chịu thôi, chừng ấy hề nói việc huề.

Nghịch với Anh. — Đức-Hoàng tư cho Nga-hoàng (27 octobre 1904).

Trong lúc nầy báo Anh hâm Đức rằng không phép chở than đá cho đoàn chiến thuyền của Ngài đang sửa soạn qua Á-đông, chắc sao Anh với Nhựt cũng sẽ tránh tròn việc Đức chở than cho đoàn Tàu Ngài và sẽ cấm không cho chở nữa. Chúng nó mà làm như vậy là có ý cầm đoàn tàu Ngài ở đây vì thiếu than đá chạy đi đâu được. Nếu Ngài muốn tránh cái nguy ấy thì ngài phải nhắc Pháp là Đồng-minh của Ngài cái bổn phận đó phải binh vực Nga trong cơn bối rối nầy, có lẽ Pháp sẽ kiếm đều tránh không làm việc phận sự Đồng-minh. Tuy ông Delcassé ưa Anh mặc dầu chớ cũng rỏ Đoàn tàu Anh không hộ phù Paris đặng đâu.

Như rứa thì Ngài nên đóng tàu thêm, các xưởng Đức sẵn lòng giúp Ngài.

Nga-Hoàng bị việc xãy ra tại Bắc hãi mà giận bèn trả lời cho Đức-Hoàng (28 octobre 1904)

Tôi giận quốc Anh lắm, không có lời chi nói đặng. Có một thế như Ngài đả luận đó là Đức, Pháp, Nga hiệp nhau lại mà hạ cái xách của Anh và Nhựt đi. Xin Ngài hảy mau mau lập chương trình minh-ước liền-hiệp Tam bang đó đi. Chừng nào hai ta lập thành rồi bề gì Pháp củng phải theo, chớ gì.

Nga-Hoàng và Đức Hoàng tranh luận và thuận nhau

Đức-Hoàng lập chương trình rồi gởi qua cho Nga-hoàng thì Nga-hoàng nói : *Trước khi ký tên tôi muốn cho Pháp hay.*

Đức hoàng nói không nên : *Nếu hai ta chưa ký tên mà cho Pháp hay thì là 1 đều rối lớn. Mưu kế hai ta sợ phải hư rảo. Chừng Pháp thấy hai ta đã lập liền-hiệp lưỡng-bang rồi đặng tương trợ thì Pháp sẽ ép Anh điềm nhiên, vì sợ e nếu sanh rầy thì Pháp sẽ nguy. Chi như Pháp mà biết rằng tờ minh ước hai ta đang tính mà chưa ký tên thì Pháp tức thì sẽ cho Anh hay liền, thì Anh với Nhựt sẽ ra tay đánh Đức ở Âu châu và ở Á-đông. Tàu hai nước ấy nó sẽ diệt trừ tàu tôi nhắp nháy thì Đức phải co tay. Nếu muốn cuộc hoà bình vô sự thì Đức, Nga và Pháp phải hiệp nhau. Mà muốn cho thành sự thì trước hai ta phải ký tên rồi sau mới nên cho Pháp hay.*

Qua ngày 24 octobre Đức-hoàng tư điện tín rằng :

Hôm nay tôi có được tin ở Cap và ở Port-Saïd (kinh biển đỏ). Phải mau mau. Trước khi hai ta chưa ký tên tờ minh ước thì chớ cho ai hay vì quan hệ to lắm. Tôi tin lòng trung hậu Ngài.

Nga-hoàng trả lời : Ý tôi tưởng hai ta phải tính hiệp nhau mà tương trợ luôn luôn. Ngài vẫn tin lòng trung hậu tôi, mà dạ tôi ước cho mau thành sự.

CHIA ĐẤT HOÀN CẦU CHO THIÊN HẠ

(La répartition du globe aux humains)

Nội thế gian số sanh linh đếm được 1.600 triệu, bên Âu châu thiên hạ đông thì mỗi kilom. vuôn tính là 42 mạng, ở Á-đông 18 mạng, Phi-châu 7 mạng, Mỹ-quốc 6 mạng, tại Océanie 4 mạng. Tính lại từ người thì tại Á-châu mỗi mạng ở trong 42 thước vuôn, tại Á-đông 55 mạng, Phi-châu 143 mạng, Mỹ-quốc 166 mạng, Océanie 250 mạng, rộng quá, mặc sức đi chơi.

Tại Âu-châu có nhiều chỗ đông người quá bội, như Monaco có 500 mạng ở trong 1 kilom. vuôn, Beu-rích 244, Hoa-lan 170, Ăng-lê 133, Y-đại-lợi 120, Xu-ét-đờ có 13 mạng trong 1 kilom. vuôn thôi. Nếu ta chặc trái đất ra làm 1.600 triệu miếng mà phát cho nam phụ lão ấu thì mỗi mạng được 83 thước vuôn đất, 250 thước vuôn nước. Nhà nào có 3 mạng thì sẽ được 1 kilom. vuôn và đất và nước. Dân ở Australie có 1 kilom. rưỡi vuôn mỗi mạng, còn tại Đông-dương mình đây mỗi kilom. vuôn có 25 mạng và Tây và Annam.

CHỢ BÁN THÚ VẬT THƯỜNG XUYÊN TẠI SAIGON

Marché permanent aux bestiaux de Saigon

Quan Đốc-lý thành phố saigon rao cho nhơn dân hay rằng : khởi sự ngày 11 mars 1918 (29 tháng giêng Annam), sẽ có mở chợ đặng buôn bán thường xuyên những thú vật. Nhưng mà đến ngày mồng 6 mars thì nên chở đến trước các thú vật theo đây ; ngựa đực, ngựa cái và ngựa con, lừa đực và lừa cái, bò tực, bò cái, bò rừng, trâu đực, trâu cái, trâu nghé, trừu, dê, heo ngỏ hầu cho có người mua và người bán cực sẵn đông đão trong ngày khởi đầu nhóm chợ.

Thành phố sẽ sắm sẵn cho con buôn và người mua các món sau đây :

1° nơi chứa thú vật rộng rãi khoan khoát, một chỗ cho thú vật tấm rửa và uống nước ;

2° một trại rộng rãi và lợp tử tế để chứa người đến mua bán ;

3° một cái cân bằng, cân tới 1500 kilos.

1° Thành-phố sẽ chịu tốn đồ ăn để nuôi thú vật trong bốn bữa ;

2° sẽ lo quét tước sạch sẽ để phòng bị cuộc vệ sanh vân vân...

Nội năm 1918 không có thâu thuế nào chỉ thâu một chút liền thuế con buôn nào còn ở nán qua ngày thứ năm tại chợ thôi ; cho đặng có nhiều người đem thú vật đến buôn bán trong ngày khỉ sự nhóm chợ, thì Thành phố không có thâu thuế những trâu bò đem đến từ ngày mồng 6 cho đến ngày mồng 10 mars, mà từ ngày 15 mars thì mới thâu thuế ấy. Thành phố sẽ phái một viên thầy thuốc Thú y bổn quốc tùng quyền quan Đốc-lý thành phố và quan thầy thuốc Thú y langsa thành phố.

Còn điều luật khác đang chừng nào Phòng thương mải xét và có quan Nguyên-soái Namkỳ chuẩn thì sẽ truyền rao cho nhơn dân hay biết.

Thuốc gói chưa vấn hiệu GLO

AI AI CŨNG ƯA VÌ NÓ THƠM DIỆU

*Có một mình hãng **Denis Frères** trữ thuốc nầy mà thôi.*

THÔNG BÁO

(Informations)

ĐÔNG-DƯƠNG

(Indochine française)

Nam-Kỳ

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA

Giá bạc kho nhà-nước . . **8 f. 85**

Giá lúa, tạ 68 kil. chở tới nhà máy Chợ-lớn (bao trả lại) : **1$90** tới **2$00**.

Sàigòn

Xã-tri trưng cộ. — Ông Quản-lý chùa Xã-tri rao cho bá tánh hay rằng : Lễ chưng cộ năm nay nhằm ngày 25, 26 và 27 janvier 1918, và mời bá tánh đến coi cộ và xem lễ nhạc tại chùa, lễ rồi kiệu Ô phật *Souppramani Assouvamy*, kế ngừng cộ tại đường Norodom, đúng 8 giờ đốt pháo bông nhiều kiểu mới lạ.

Quan Toàn-quyền ra Bắc. — Sớm mai ngày 18 janvier quan Toàn-quyền cùng gia quyến xuống tàu ra Bắc-kỳ. Bổn-quán L. T. T. V. chúc Ngài vượt biển bình yên vô sự, và chúc Ngài mau trở về với chúng tôi trong đất Nam-kỳ.

Nhà cháy. — Hôm 15 janvier, thình không lửa phát cháy rụi 2 cái nhà lá của tên Ng.-văn-Bảo và Ng.-văn-Do, ở đường mé sông la Marne, sự hư hại phỏng tính chừng 300.

Tứ tài tử. — Tên Lê-văn-Bông tù tái phạm 8 lần bị án ngụ làng Tân-Trụ (Giađịnh) Đào-thị-Liên, Ng.-thị-Hoa ở Phú-Thọ bị giải lên tòa về tội ăn cắp 4 đồng bạc áo quần và một cây dù giá đáng 32 đồng bạc của Trần-thu-Thiết ở Phú-thọ.

Hảo Whysky-soda. — Tài công chiếc chài số 69 đậu ngan Xóm chiếu bị bắt về tội ăn cắp 86 chai Soda của hãng D.

Giỏi làm phách mà cũng giỏi chạy ! — Có một tên nọ đi xe máy đạp cho quá trớn, nên đụng nhằm một đứa nhỏ 7 tuổi tại đường Nguyễn-tấn-Nghiêm. (Caukho) Đứa nhỏ gãy cánh tay trái và trầy đầu, nên đam lại nhà thương thí mà gít thuốc, thế phải đam vào nhà thương săn sóc mới đặng.

Cậu đi xe máy cứ việc chạy tuốt, thật là bạc-ác quá lẽ, dầu thế gì cũng ngừng lại mà coi đứa nhỏ ra thế nào mới phải chớ, có đâu cút mất. *Hết làm phách !*

TÒA QUÂN VỤ

Tòa quân vụ Nam-kỳ nhóm ngày 1[illegible] và đọc án những phạm nhơn sau đây :

Võ-văn-Cảnh, lính tập Annam trốn [illegible] ong lúc giặc, 3 tháng tù ;

Võ-văn-Tường, cơ thứ 5, lính tuộc địa; Huỳnh-văn-Thinh, lính tập

bỏ trại trong lúc giặc giả lại có đem theo y phục lính ; một người bị 2 năm tù, người kia một năm.

Lê-văn-Ung, lính tập cơ thứ 3, 2 tháng tù.

Ng.-văn-Phong lính tập annam 2 năm tù.

Phạm-văn-Thanh, 5 năm tù về tội ngồ nghịch với kẻ bề trên.

Hụt ăn. — Bữa 12 tây lối 22 giờ khuya, có một tên *quân-tử chệc* leo thành vào một nhà nọ gần lối bót Xóm-củi bưng một cái rương đồ. Đang lúc mở rương bị lính tuần-thành thộp ốc...

Ráng mà chạy cho mau, bớ bậu! — Cũng bữa 12 tây lối 21 giờ rưỡi, có một cậu lai-căn T.H. ở bồi với một ông Ang-lê nọ, thừa dịp chủ-tiệm bán đồ tạp hóa đang thiêu-thiều ngủ, vào tiệm cố ý mà nóc trọn tủ tiền, nào dè thời chưa đạt, nên tên chủ-tiệm thức giấc. Tên T. H... trước khi tẩu thoát lại đánh tên chủ-tiệm một thoi sặt máu mũi. Tên T. H... chạy một nước từ đường Palikao chạy quanh lên đến đường hẻm Paris, bị thầy đội Kỷ, là tay mật-thám đệ nhứt thộp ốc. Nên khen thầy đội Kỷ.

CHO HAY

Bổn-quán xin cho chư khán-quan hay rằng kể từ bữa nay ông *Trần-văn-Chim*, và ông *Lê-Đức* tức là *Lê-thạch-Lân* không còn giúp việc tại báo quán Lục-tỉnh-tân-văn nữa.

B. Q.

Cầu-ngan

Già mà còn dữ! — Tại Cầu-ngan mới xảy ra một việc. Ông già Thạch-Yên 62 tuổi bữa nọ ăn đỗ, rượu đã xinh-xoàn, ban đầu còn nhơn đạo sau hết gượng gạo nên mới nổi sân si. Già mà hỡi còn dữ nên đánh nhào tên cháu là Sơn-Khiêm, Sơn-Khiêm chẳng chịu nên đi..... thưa làng.

Châudốc

Muốn chọc chúa Ng..... — Ông quản khám bữa nọ đi khỏi, ăn trộm lỏn vào nhà mượn đỡ 50 đồng để trong hộp mà xài chơi và quần áo giá chừng 400 đồng đặng mặc ba ngày tết. Ông quản khám giận dữ lên cũng..... đi thưa bông lông.

Sària

Mượn hoa-li (valise) mà không thèm hỏi chủ. — Tên Mai-văn-Khuê học-trò trường trong Mytho lúc bãi trường về nhà thăm cha mẹ. Bữa sớm mai nọ thức dậy mới hay là valise của mình *quân tử* nào đó đã mượn rồi. Kiếm táo-tác mới thấy một lỗ vách là chỗ ấy là cửa riêng của quân-tử vô nhà. Có khi Mai-văn-Khuê cũng thề trong bụng rằng sao sao cũng ráng học thi đỗ cử-nhơn luật hầu sau có làm quan Tòa, chừng ấy sẽ chẳng dung quân ăn trộm.

Gia-định

Bị ăn trộm to. — Ông Kinh-lý-B... ngụ làng Bình-hòa-Xả mới bị ăn trộm to. Số là trong lúc ông đi khỏi bọn gian vào nhà cạy tủ quơ hết nhiều đồ nữ trang với 200 đồng bạc, 1 sợi giây chuyền vàng, 1 cái đồng hồ trái quít, 1 con dao nhỏ cùng nhiều đồ nữ trang khác giá đáng 500 đồng bạc cũng mất.

Ông B... không nghi ngờ cho bọn đầy tớ của ông.

Lính sang-đầm đang truy tầm đứa gian, có lẽ rồi đây cũng ra mối.

Nam-vian

Chạy trời cũng không khỏi. — Nhờ sở mất-thám Nam-kỳ thông tin cho sở mật-thám Cao-man, nên ông phủ Cao-man tên là Kom-pong-Luong mời bắt đặng và dẫn về tại Namvian tên Philippidês và tên Mahamad Kam nằm nhà thương Saigon mà trốn hôm đêm 31 décembre rạng mặt ngày 1er janvier.

Tuần sau sẽ kể thêm cho rõ sự tích hai gã nầy.

Bắc-Kỳ

Phúc yên.

Chánh-phủ ban khen. — Nhà-nước bảo hộ Bắc-kỳ mới chạy tờ ban khen ông Khưu-tấn-Bửu lương-y bổn-quốc ở Phúc-yên là người sanh trưởng tại Rạch-giá vì hết lòng trong cơn tiêu thảo giặc, cho thuốc cá kẻ bị thương và chôn cất kẻ chết.

CỰC-ĐÔNG (Extrême-Orient)

Tin bên tàu

Các quan tấn sĩ y khoa Langsa, và Huê-kỳ và Tàu đã đắc lịnh sai đi chữa bịnh mao ếcl tại Sơn-tây, các viên lương y ấy xin chánh phủ cấm việc chuyên chở lông chiên vì ó gây ra bịnh độc ấy; quan phủ sở tại thấy việc thất lợi cho Ngài vì Ngài buôn lông chiên, bèn ra sức ngăn trở, và sai quan lính đi bắt các viên lương y ấy mà giam tù; các tòa sứ thần có kêu nài về việc ấy và xin chánh phủ phải trừ tệ.

16 janvier 1918

Tin Bắc-kinh

Chánh phủ cấm bán 10 triệu đồng bạc giấy hùn của Tôn-dật-Tiên phát ra tại Thượng-Hải. Ông Long-Tế-Quang chiếm được một nơi gần Pakhoï Chánh phủ Bắc kinh sai quân ra đánh kẻ thù, Binh tại Sơn-đông và Nga nho vượt qua Giang-tây mà đón binh hướng-Nam tại Hồ-nam Tchely sai binh tiếp viện tỉnh Hankéou.

BẮC-KINH

Trương-Huân trốn. — Lão Trương-Huân làm nhân kì xưa nay chạy trốn rồi, có nhờ người đở đầu chở đem ra biển Ấn-độ giấu.

Thân-sĩ bị xử tử. — Tòa Tam-pháp xử tử tên Trương-ouen-Yiou là Thân-sĩ Quảng-đông vì lúc Viên-thế-Khải còn sống, và cầm binh đi ngan các làng, để binh cướp giực và chém giết bá tánh.

SỐ MẤY TÊN NGƯỜI VÀO HỘI TƯ-CẤP NAM-KỲ ĐỂ GIÚP NGƯỜI BỊ NẠN VỀ BINH-CÁCH

(Liste des adhérents de l'Assistance Cochinchinoise aux victimes de la guerre)

Hội tư-cấp Nam-kỳ để giúp người bị nạn về binh-cách, nhằn cho các vị nghị-viên đặng hay rằng ngày 16 Janv. 1918, hội đã gởi 40.000 fr. bằng một cái ngân-phiếu của hãng bạc Đông-dương tại Paris, gởi cho ông Bloch làm quan xem xét sổ bộ hiện đang làm chánh chủ hội chẩn tế những tiền cứu giúp của các Thuộc-địa cho những người bị nạn về binh cách, hãng bạc Đông-dương cũng vui lòng mà gởi giùm và tính giá bạc cao hơn giá thường mỗi ngày.

Tổng cọng số tiền đã gởi về chánh-quốc đến nay là :

Avril 1916. . . .	20.000fr.
Mai 1916.	25.000 »
Juin 1916	30.000 »
Juillet 1916 . . .	30.000 »
Août 1916. . . .	30.000 »
Septembre 1916.	35.000 »
Octobre 1916 . .	35.000 »
Novembre 1916.	25.000 »
Décembre 1916 .	25.000 »
Janvier 1917. . .	25.000 »
Février 1917. . .	25.000 »
Mars 1917. . . .	25.000 »
Avril 1917. . . .	25.000 »
Mai 1917	25.000 »
Juin 1917	35.000 »
Juillet 1917 . . .	50.000 »
Août 1917. . . .	25.000 »
Septembre . . .	25.000 »
Octobre.	25.000 »
Novembre. . . .	40.000 »
Décembre. . . .	30.000 »
Cọng	610.000 fr.

Hội xin mấy ông ấy kiếp gởi số tiền mình hùn đóng cho thơ-kỳ-viện Phòng Thương-mãi hầu đặng mỗi tháng gởi cho đúng kỳ số tiền tư-cấp về Đại-pháp.

LÃNH GIA TÀI, KHÔNG AI LÃNH NỢ

(On reçoit l'héritage et non pas des dettes)

Ở xứ chợ quê còn noi tục cũ, mấy người tử tế tới tiệm quen hay mua chịu miệng, nhứt là đờn bà, mua rồi biểu biên sổ để đó năm ba tháng trả một lần, tuy vậy mà trả cũng đủ không sai, nhưng mà tục ấy cũng nên bỏ dứt, phải theo cách kim-thời vì người ở đời e khi Đán-tịch-họa-phước, rủi có bề nào quên trối với con cháu sau không ai trả thế cho mình, như vậy tội nghiệp cho người mua bán, tôi đã gặp như vậy rồi khó bề mở miệng, nếu làm ra lẽ e nỗi mất lòng bà, làm thinh thì mình chịu, thiệt phải chi họ nhà nghèo người có chết thì của hết chẳng nói làm chi, chớ như mấy nhà có của, sự nghiệp thì con cháu chia nhau, còn nợ vặt không ai nói tới: có phải là lảnh gia tài không ai lảnh nợ chăng? Mấy người mua bán cũng nên dè việc ấy; còn đều nầy nữa có bán chịu phải nhắm người, vì có nhiều người khi mua chịu không xét mình có trả nổi chăng; bắt chước người sang viết **Bon** mua lúng xát, chừng tới tháng lớp thì để nuôi con, nuôi vợ, có đâu mà trả nợ tứ tung, có phải là hại cho đồng ban hay không? Vậy nên tôi mới nói phải coi người mà bán chịu.

Un Commerçant Annamite.

Thuốc điếu hiệu CANON

BAO-XANH

Đả ngon mà lại rẻ tiền

TRUYỆN

Người Thám-hiểm

NƯỚC CHĂN-CHẮT

Của ông Bá-lạp-Mông nước Mỹ soạn.

L. T. L. dịch sách tàu ra.

(tiếp theo)

Nên nghe những lời họ nói cũng bắt phải động tâm, mà ngùi ngùi trong dạ. Bèn an hủi họ rằng :

Các người đừng lo, khi đó, ta sẽ lập cách xin cho các người vô ở trong nội với nhau một nhà, cũng như ngày nay vậy.

Tụi nó nói : — Nhưng sợ Hoàng-thượng không cho thì cũng khó ?

Tôi trả lời rằng : Ta sẽ có thể nói vu phải nghe mà.

Tụi nó nghe tôi nói vậy đứa nào đứ Belgiqu ấy, mừng rỡ xiết bạo.

Còn đang nói chuyện, thì viên mặc nước ấy g chạy về tức giận bức dâu nói :

8' — B i việc không xong rồi ngài ôi !

tỉnh Lan

nơi thiệt ôi nghe dựt mình hỏi : Tại sao vậy

quấy đã ên áo vàng nói : Hoàng-thượng

1871, là i nói trước chỉ nhứt định mổ thây ngài là ăn thịt, đặng cho sống lâu, dâu kêu ích nào vị phó-vương ngồi đều không ói.

Viên đó miệng nói tay ngoắc một tên hồ nhỏ ở ngoài vô liền cởi áo biểu tôi coi, hì thấy lằn ngan lằn dọc đầy lưng.

Tôi hỏi sao vậy, thì viên áo vàng nói, ó là người đem lời tôi vô tâu với vua. Hồi đầu thì vua ý cũng muốn nghe, sau bị vị phó-vương ngăn cản vu cho tôi là khi-quân.

Vua giận căng nọc đánh nó một chập thiệt đau, rồi đuổi ra, và dặn rằng : Nay mai sẽ đem tôi xử tử về tội khi-quân.

Trời ôi ! Thiệt rủi ro cho tôi quá !

Tôi nghe nói vậy, nghĩ cũng thương.

Nếu mà vậy, có lẽ cái vận mạng của tôi, cũng tới nay mai. Tôi mà chết, thì mấy đứa nầy đây, ắt cũng phải tối tăn, quân giả-man khó lấy lý mà nói đặng.

Tôi nghĩ ngày chết đã gần đến sau lưng, không lẽ mình cứ bó tay ngồi đợi. Muốn thoát ra, bị giây cột chặt, không biết tính làm sao. Nên tôi thừa dịp nói với Viên mặc áo vàng rằng :

— Thầy cứ chịu ngồi chờ chết hay sao ?

Viên áo vàng nói :

— Tôi không có tội, chết thì cũng tức ! Mà trốn thì biết là đi đâu?

Tôi cười nói :

— Thầy tưởng thế-giới nhỏ lắm sao, mà sợ không có chỗ nương thân?

Viên áo vàng nói :

Thiệt tôi không biết ngoài nước tôi, còn có trời đất nào nữa.

Tôi nói : Ngày nay nếu Thầy giúp tôi, thì tôi sẽ lại giúp Thầy, đặng kiếm nơi sung sướng vui vẻ cho đặng tự-do !

Viên áo vàng liền hỏi lại rằng:

— Giúp sao Ngài ?

Tôi chỉ chơn, biểu vacởi giây. Coi bộ va có ý sợ. Tôi lại biểu rằng :

Thầy làm cho vua giận, tội cũng gần chết đến nơi, còn muốn lấy tiếng làm tôi trung, mà xin lỗi với ông vua đừng giận đó sao?

Viên áo vàng nói : Có phải vậy đâu ! Nghĩa sợi giây cột Ngài đó, là bửu-bối của nước tôi, tên là sợi giây « Giáng-thần », rất bền chặt vô cùng. Lực cột phải hết sức mấy trăm người mới cuốn được lên trên ngọn đá. Sức tôi không chắc cởi được, dâu được nữa, tôi cũng chẳng dám. Vì nước tôi vẫn có lời thề từ xưa rằng : « Không có mạng vua, ai mà động đến sợi giây nầy, chẳng những hồi sống bị hại, khi chết còn rốt đáy địa-ngục nữa.

Tôi nghe Viên mặc áo vàng nó nói còn ngu xuẩn quá, nên tôi cũng không thèm trả lời chi cả. Nghĩa là tôi muốn nghiên-cứu cho biết cội rễ nước nầy ra sao, nên mới chịu cực ở đây, chớ không thì lấy răng cắn đến mấy sợi giây nầy cũng phải đứt.

Thôi nếu mà nó không thể giúp ta được, thì ta cũng phải liệu lấy cho ta mới đặng.

(Còn nữa)

CÁC CUỘC CHƠI CHO TIÊU KHIỂN

(*Jeux d'esprit*)

Lời giải câu đố thứ 2

Qui-quán trong số 515 Lục tỉnh tân văn du 10 janvier 1918 có đố vì sao tự cổ cập kim thiên hạ có thói kính nhường cọp, voi, sấu, rắn, cá, kêu bằng ông mà không kính nhường chó dại, trâu điên, nó củng làm hại người ta mà sao không vì, cứ kêu con?

Số là vầy: **Cọp** là thú rất dữ, trong các loài vật rừng thì cọp đứng đầu dọc; annam mình cho là chúa sơn-lâm, đã dữ tợn mà lại lẹ làng và oai nghi lẫm lẫm, diện mạo đường đường. Sách tàu hay lấy tên cọp mà ví nhiều đều như trong câu: *Hổ tử lưu bì, nhơn tử lưu danh; nhụt huyền hổ khẩu, dĩ thập nhơn nhi chế thiên hồ v.v.* Còn bên Tây thì hay lấy tên cọp mà tặng anh tài như ông Clémenceau đương kim Pháp thủ-tướng đó quả là một đứng anh hùng: thiệt như lợi kím, khẩu tợ huyền hà, nên các nhà soạn-báo kêu ngài là Cọp.

Vả lại trong Namkỳ các làng ở gần núi gần rừng vì tặng oai cọp bèn lập miếu đem lễ vật cúng Ông-Hổ mà thờ lại bàu làm chức Ông-Cả, mỗi năm đệ tờ bàu cùng. Trong làng vẫn thiếu chi là trai ráng mác, thừa đêm hôm tâm tối, đến thì h nọng heo và tờ bàu. Đáo lệ sang năm cũng đem tờ cũ mà đổi tờ mới. Bởi đó thiên hạ mới sao khẩu cùng nhau, thêm oai cho hùm, thiệt là thịch thượng, linh thiêng quá lẽ!?

Đã vậy mà cọp lại hay oán, ai mà bắt con bắt vợ cọp, thì phải mua ngày mà ở. Ai mà phạm đến mình cọp thì thập phần tử nhứt phần sanh. Như rứa thì kẻ ít hay suy nghĩ và ít học thức thì thế nào cũng phải kiên nể, lên kêu bằng ông bằng cha, hoa mỵ có nguôi ngoai lòng thù chăng? Song le khi nào hạ được ông rồi, thì kẻ rút móng, người lại thui râu, thiệt là *nhơn tình lãnh noản, thế thái viêm lương*. Khi sợ thì sợ cho thái quá, đến lúc khi thì khi cho đáo để.

Voi thì ít oai hơn cọp, song vì to lớn vì khôn ngoan và hay thù oán, nên chúng cũng kiên nể kêu là *Ông-Bồ!*

Sấu cũng vì dữ tợn mà chúng kiên, vì hại mạng con người vô số và lại khi xưa sông rạch không tàu, nên ngạt ngư tự tại, mặc sức tung hoành cùng nhau chia ranh hạn mà hành hung lắm lúc, cùng nhau ầu đả nổi sóng nổi gió ầm ầm, làm cho thuyền giang-hồ tán đởm, nhà hạ bạc kinh tâm, ăn người số đêm có dư trăm, thường qua lại có đèn hồn soi ngỏ. Nên người ta kêu là **Ông-sấu,** song hễ lao phụng vào mình, Ngài trầm sát đáy sông, ít lâu nổi lên mặt nước mà chịu trói, khiên ông ra chợ phân thây.

Rắn ở miễu ở chùa to tác, chúng kêu là ngựa ông ngựa bà, thấy mà hoảng hồn, xem mà khiếp mặt kêu **ông dài** (sợ mích lòng).

Cá kình ngư tuy to đại, song hay bị cá ép nỏ đục bông, ngặt nước biển mình mông, dựa đâu mà cạ ngứa. Thấy ghe bị gió linh đình dật-dựa bèn trừng lên cập lại cạ lưng, cuộc rủi mà may lái bạn rất mừng, lẻn núp dông cho khỏi lụy. Bởi việc thình nình mà thành ra việc nghĩa, cho nên con chà hạ bạc cãm tình, cùng nhau đậu bạc ất đình, ai lượm xát thì phải tỏ báo bổ. Người ấy lãnh chức trưởng nam đứng sổ, lo đơm quải mỗi năm, bởi đó mà thành tục lệ miễu ông: *Nam hãi tướng quân* là chức sắc.

Nghĩ lại nước nào cũng vậy, *lúc giả mang nhiều việc dạt khờ*, suy không ra cớ tiết duyên do, cứ việc sợ mà làm nhăn cho qua buổi, chớ trời sanh người là vạn vật ư tối linh, có đâu phải sợ hùm sợ ấu.

Còn **chó trâu** là thú hiền từ mà công cáng, 1 con có nghĩa, 1 con có công. Tuy cẩu hữu tam ân, biết chủ biết thầy mà cũng không khỏi một vài tật chạ là, nghe ai sủa thì vụt sủa theo, chớ không rõ đầu đuôi sự tích. Bởi đó dân Arabe mới có lời tục ngữ rằng: *chó sủa mặc chó, đoàn buôn cứ việc trảy sang.* Người Tây cũng có câu tục diêu: *Trăng càng sáng, thì chó càng sủa.* Rồi hễ qua tháng nóng nực hay vượng mang bịnh ác, là bịnh dại, chừng ấy dầu là chủ nhà cũng không nhìn được, thế thì khó kiên khó vị, nên phải một búa cho gã đầu thai, ngõ hầu trừ hại cho nhơn loại.

Trâu thì có công cày bừa mệt nhọc mà cũng hay sợ nắng sợ nôi, hễ bị cảm rồi chẳng biết ngỏ mà hôi, cứ đường thẳng châu thành chạy bậy, đụng ai báng nấy, làm cho chúng kinh tâm tán đởm, một lúc rồi bị lính mà tả bắn đại ít viên đạn nằm trơ, nhơn dân hết sợ đến cười, bèn rủ nhau cắm bao lẽo thịt.

Chó dại trâu điên cũng hay làm hại người ta mà người ta không kiên không vị là tại sự sợ không được lâu, cùng là tại hai thứ ấy không có oai như voi cọp.

Kết luận. — Nghĩ lại cái dốt khó dễ phải chơi đâu, việc chi đều gì cũng phải kiêng nể: cứ tên cho cả làng, thậm chí cọp, rắn, sấu, voi cũng phải huý, đến quân ăn cướp, giựt gói, cũng phải tránh tiếng, không nên kêu là ăn cướp, giực gói, sợ nó oán.

Bởi cái dốt nó hại to vậy, nên quan Toàn quyền mới lập Đại-học-chánh ra mà mở mắt cho dân thì trong ít lâu đây dầu sâu, cọp là thú dữ cũng phải kiêng cái học, huống lựa là quân gian giảo.

Bến-hoà LÊ-VĂN-TRI

Lược giải

CHƯ VỊ ĐÃ GỞI BẠC

Bổn quán lấy làm cám ơn chư vị kể ra sau nầy, vì có lòng tốt gởi mandat bạc đến trả tiền mua nhựt-trình cho Bổn quán; ấy là sự giúp cho Bổn quán mà lo đều hữu ích mở mang cuộc văn minh.

Số phát nhựt trình			Số mandat	
19	R.p.B. Kontum	—	4	130.112
9545	K. K.pong-Luong	—	6	557 249
2101	D.n.T Bentre	—	3.50	076.953
1753	N.v.N. »	—	1	076 979
4252	N.v.G Batien	—	1	066 613
TB. & DD.	T.K. Longxuyên	—	6	077.090
7538	T.v.H Tanan	—	1	77
6254	N.t.L. Cholac	—	0.50	timbre
6252	N.t C. Vinhlong	—	0 50	»
1755	H.th.N. Bentre	—	0 50	»
DD.	H.ph.Đ. Vinhlong	—	2 50	081.620
5007	D.s.H. Soctrang	—	5 50	547 684

A. FRASSETO

Géomètre civil. — 108 Bd Charner Saigon

LEVÉ DE PLANS-EXPERTISES

On demande de bons piqueurs

Bons appointements

TRẠI THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN

Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Tại chợ Lái-thiêu, đường Abattoir

Trại tôi dùng toàn cẩm-lai, trắc, gõ đóng các món theo kiểu kim thời.

Bàn ăn: mặc cẩm-thạch, thành cẩn hay không; mặc gõ liền bốn kiểu.

Bàn tròn ăn: mặc cẩm-thạch, thành cẩn hay không; mặc gõ liền, bốn trụ, một trụ.

Bàn lầu 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn viết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ cẩn hay chạm vàng ba, hai, một, vân vân.

Qui ông muốn đặt xin gởi kiểu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵng.

潘和成

Phan-hòa-Thành

Magasin de diverses nouveautés soieries

60 rue des Cantonnais 60

TONKIN HANOI

DIPLOME DE MÉRITE

Exposition amicale artistique franco-annamite

A HANOI, EN 1915-1916

Xin trình để liệt vị khán quan đăng tường: Bổn hiệu buôn bán ở Hanoi (Bắc-kỳ) đã lâu, có đủ các thứ hàng hóa về tơ lụa. **HÀNG TÀU, HÀNG TÂY, HÀNG BẮC-KỲ** và **HÀNG SAIGON**, có đủ cả, bán lẻ và bán buôn, tính giá rất nhẹ. Xin các quí khách có dùng đến hàng gì thì chiếu cố đến mà viết thơ cho bổn hiệu; gởi hàng thì theo cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

Hàng Bắc-kỳ thì bổn hiệu lại có nhiều lắm, toàn là thứ hảo hạng của bổn hiệu đặt làm, như là: **LƯƠNG TRƠN VÀ BÔNG, XUYẾN TRƠN VÀ BÔNG, MINH BĂNG LƯỢT LÔNG, LƯƠNG LA-CÀ, LỤA TRƠN VÀ BÔNG, LĂNH TRƠN VÀ BÔNG, KHĂN LƯỢT THẬT TỐT, LƯƠNG SA HẠT SA TRƠN VÀ BÔNG**, còn nhiều các thứ hàng khác nữa.

Qui khách mua hàng từ 10$00 trở lên thì bổn hiệu xin chịu liền phí tổn gởi hàng.

Muốn coi hàng thì viết thơ hỏi, bổn hiệu xin gởi kiểu (échantillons) đến, để các quí khách coi.

Thuốc điếu hiệu GLOBE

Hút không hề khô cổ

*Có một mình hãng **Denis Frères** trử thuốc nầy mà thôi.*

ATELIER de GRAVURE sur MÉTAUX & MARBRES

Plaques D'enseigne, Bateau, Cachets, En Cuivre, etc...

ATELIER DE GRAVURE SUR METAUX — **NG.CHI-HOA** GRAVEUR — 42. AMIRAL-DUPRE SAIGON

En Tous Genres Prix Modéré

Kính trình chư quí vị tôi có lập TIỆM KHẮC CON DẤU ĐỒNG VÀ MỦ THUNG (TIMBRES CUIVRE ET CAOUTCHOUC) bảng đồng, chạm mộ bia đá cẩm thạch để mả (pierres tombales), có đủ thứ con dấu lạ. Quí khách muốn dùng kiểu nào xin gởi thơ cho tôi thì tôi sẽ gởi catalogue cho coi vừa ý kiểu nào thì tôi hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đội ơn vô cùng.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA

GRAVEUR

42, Rue Amiral-Dupré. — SAIGON

Rượu TONI-KOLA SECRESTAT là rượu rất bổ hơn các thứ rượu bổ khác, bổ nước đá vào thì thành thứ rượu rất vệ sanh.

Hãy đãi bạn hữu thiết mình một ly

TONI KOLA

Mình hảng DENIS frères trử mà thôi.

Nhà DENIS frères tại Saigon rao riêng cho các bạn hàng rằng: Các thứ rượu chác của hảng rất kỷ cang. Hảng sẳng lòng gởi bổn giá và mẫu rượu cho không miễn là phải có xin thì đặng.

PHỔ THÔNG GIÁO KHOA THƯ XÃ

BIBLIOTHÈQUE FRANCO ANNAMITE DE VULGARISATION

Publié sous la Direction de F.-H. SCHNEIDER, Editeur à Saigon

7, BOULEVARD NORODOM

SÁCH HAY

Trẻ-con nên đọc

Người lớn cũng nên xem:

THƠ NGỤ-NGÔN

(Les Fables de La Fontaine)

TRADUITES EN ANNAMITE

Par

NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Cuốn thứ nhứt, 32 trang, giá. . . . 0$10

Cuốn thứ nhì, 16 — 0 05

GỞI BÁN ở các hiệu sách Đông-Dương.

BÁN BUÔN Tại Hiệu in F.-H. Schneider 7 Bd Norodom, Saigon, Tại nhà hoặc sở người soạn, 20 Bd Carreau Hanoi.

BÁN LẺ Ở các cửa hàng sách Saigon, Hanoi, Haiphong, Tourane và Huế.

Tại nhà in ông F.-H. SCHEIDER

7, Boulevard Norodom. — SAIGON

MẸO BẰNG CHỮ QUỐC-NGỮ, đức thầy MOSSARD diễn dịch, đức thầy tuần thạo việc dạy dỗ nên chọn sách của ông LARIVE và FLEURY mà dịch ra.

Giá. . . . . 1 fr. 60

Tiền gởi. . . . . 0 $ 06

— Năm! Mầy sao dám lấy chai Pernod của ông mà uống, hử?

— Dạ, bẩm bà, tôi không có uống Pernod, tôi ưa một thứ rượu **DUBONNET** mà thôi.

— Hèn gì, cái ve **DUBONNET** đà trống trơn.

THUỐC LÁ VẤN RỜI HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhứt. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không ráo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu ấy mà thôi. Vì thuốc nầy có các quan chuyên-môn thi đỗ ở những đại-học đường ra, đứng đốc-biện việc chế thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu nầy vấn bằng giấy *JOB* thật hiệu, thì khôugh iệun thuốc nào bằng hiệu ấy cả.

THẬT GIẤY VẤN THUỐC LÁ-HIỆU

JOB

BƯỚC BÁNH NGOẠI HẠNG và được dự Hội-đồng ban thưởng ở trường Bảo-xảo PARIS năm 1889 và 1900

BƯỚC BÁNH NGOẠI HẠNG và được dự Hội-đồng ban thưởng ở trường Bảo-xảo PARIS năm 1889 và 1900

ủa ông **Jean BARDOU** chế ra, hiệu mẫu đã ký tại Tòa-án
Nay con trai ông ấy là ông **Pierre BARDOU** nối nghiệp
Hiệu giấy ấy đã được 450 cái Mề-đay, 119 cái bằng vàng, 135 cái bằng Danh-dự.
62 lần được đánh Ngoại-hạng

Chánh trưng bán là: Z.-. Paulhac { Ở Toulouse, Bd de Strasbourg, số 72-74 / Ở Paris, Rue Béranger, số 21.

Lãnh trữ bán tại Đông-dương là ông BOY LANDRY { Số 19 đường Bonnard, Saigon. / Số 19 đường Francis-Garnier (Bờ-hồ Hoàn-kiếm ngay gốc Dừa Ha-nội).

Bán lẻ: ở các hiệu thuốc-lá hoàn cầu.

Ai là chẳng biết *Giấy vấn thuốc lá JOB*, là hiệu giấy tốt nhứt Giấy cháy được hết không có tàn giấy thật nhỏ thớ, mà chế theo phép vệ-sanh rất cẩn mật.

Xưa nay kể đã hàng nghìn người làm mạo giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhứt trong thế-giới, nhưng bổn-hiệu đã thưa các tòa-án, đã nghĩ xử trọng phạt các nhà làm mạo rồi.

VẤY HÚT THUỐC HIỆU JOB
là bảo thủ sức khỏe
và lại là rành mùi thuốc ngon.

CHƯ HƯ BÁ TỒN

Dao bởi bịnh hoạn mà hư mà tổn hoặc bởi cớ khác mà liệt mà tạo, thì cũng một cách trị mà thôi. Máu hư gân hoải thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ cân mà trị mới hết bịnh. Khi mình mua thuốc Pilules Pink mà uống thì chẳng những là đã bịnh mà lại ít tốn tiền. Vả lại thiên hạ người ta đã uống lành bịnh thiên số rồi, nay mình uống cũng sẽ chắc lành mạnh. Chớ như mình mua thuốc giả mà uống, thì bịnh đã chẳng lành mà phải mất tiền, tiền hết tật còn lấy làm thâm ức. Thuốc hoàn Pilules Pink trị bịnh kể như trở tay, vì nó đã trị được bịnh hàng nhiệt-vãng-lai, vàng vàng ủa ủa v. v. cùng là các bịnh liệt nhược thì mấy bịnh sơ sơ nó trị như thần. Vả lại thuốc nầy dễ uống rẻ tiền mà mau lành bịnh.

PILULES PINK
(Bổ hoàn linh đơn)

Trong các tiệm thuốc có bán, có trữ tiệm thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50.

LỜI BÁO CẤN KÍP

Chư khán quan chớ tưởng lầm rằng hút thuốc nhiều thì phải mang bịnh, mình mang bịnh là tại mình không biết lựa thuốc mà hút, ba thứ nào hút thứ nấy làm sao không hại.

Chư khán quan khá hút được thứ thuốc Cigarette Diva cho thường, muốn hút bao nhiêu cũng vô hại, mà lại thơm tho mát mẻ trong cổ.

Có bán trong các tiệm hàng xén.

ỜI RAO

TẠI QUN Lục-Tỉnh-Tân-Văn.
1° Ngọnạp 1816 thiệt giá 0 $ 20 (không ph 0 $ 10).
2° Tiên-tăn-bảo-hậu thứ 8. 0 30
3° Tuổi Lục-vân-Tiên . . . 0 30

Thứ rượu nầy hay bổ nguyên khí,
Trừ hàn nhiệt,
Thêm sức cho trẻ trẻ,
Đờn ông và đờn bà.
Làm cho thân thể ngũ tạng lục phủ thạnh.
Giúp cho máu có con.
Cách dọn rượu thuốc nầy nó làm cho trở nên một món thuốc nhứt hạng, tuy có dùng Quinquina làm cốt mặc dầu, chớ rượu nầy là một món khai vị.
Uống nó rất thanh tao, Mau thấy hiệu nghiệm hơn các thứ thuốc khác.

KHẢ KÝ
Muốcho khỏi lầm lạc mà thiệt hại cho chư q khách thì hãng Dubonnet rao cho ai nấyiều rằng: Rượu hiệu Dubonnet nầy là rượ bổ ngươn khí, có dùng thuốc Quinquinàm cốt ma Hãng thay mặt cho bổn hiệu i Nam-kỳ, và Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Cao-ên là
Hãng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY
đường Kinh-lấp, môn bài số 68, SAIGON

Tuốc điếu hiệu nầy **Bao xanh, đã o mà lại vấn chặc.** — Có dán choàng một rẻo giấy trắng ngoài bao. — Hút nó thì được toại chí tiêu diêu khoái lạc. Hiệu thuốc nầy là một hiệu rất bền, ma quỉ thấy cũng phải tránh.

Hãng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY
CHỞ VÀO XỨ BÁN
ở đường Kinh lấp môn bài số 68, SAIGON

HÃNG BÁN RƯỢU HIỆU

DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 — NHÀ NGÁNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hãng **DENIS FRÈRES** trừ savon hiệu « **Bonne Mère** » là thứ sa-bon tốt hơn hết các thứ khác.

Còn ai ưa dùng thứ rượu bổ, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu sau nầy:

Một là « **Toni Kola Secrestat** ».

Hai là: **Saint Raphaël Ducos.**

Hãng nầy cũng có bán tủ sắc tốt và chắc lắm, hiệu là tủ « **Dubois Oudin** ».

Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares **El Conde** thì là sẽ ưa nó vì giá đã rẻ mà lại mùi nó ngon ngọt nữa.

Hãng nầy có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau nầy:

Rượu chác trắng và chác đỏ trong thùng và chiếc ra ve.
Rượu Champagnes: **Vve Clicquot-Ponsardin.**
» **Roederer.**
» **Moët et Chandon.**
Rượu Tisane de Champagne supérieure: **B. et S. Perrier.**
Rượu Tisane extra: **Marquis de Bergey.**

Hãng nầy cũng có bán thuốc gói và thuốc vấn rồi hiệu **Le Globe** và giấy hút thuốc kêu là « **Nil** » có thứ rượu kêu là: **vieille Eau-de-vie Dejean, Rhum Negrita.**

Liqueurs và cognacs **Marie Brizard,** và **Roger.**

Bière Gruber và **Bière Lorraine.** Rượu **Madère, Malaga** và **Muscat** de **Frontignan Rivoire.**

Có bán **máy viết** hiệu **Remington** và các thứ đồ phụ tùng.

Cũng có trữ các thứ hộp quẹt Đông-Dương, và ngoài **Bến-thủy,** gần Annam và ông quẹt **Hànội** (Tonkin) nữa.

Ai muốn hỏi giá thì viết thơ như vầy.

Maison DENIS FRERES, SAIGON

CÓ MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐÚC SÚNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI THÀNH St-Étienne
Mà thôi

Hãng F. MICHEL, CAFFORT Successeur ở đường **SAIGON** **Catinat số 36**

Có Bán SÚNG
đủ thứ và đủ kiểu. BÌ,
THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ
Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đề thơ như vầy;
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. — SAIGON.

NHƯƠNG NHA NỮ Y SĨ

(Chirurgienne — dentiste)

Bà Rose Lakille de Vincenzi và cô Teddy de Vincenzi làm nghề trồng răng có bằng-cấp y-viện thành Bordeaux ban. Bà Rose Lakille tiếp khách thăm chỉ mỗi ngày : sớm mai từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 3 giờ đến 5 giờ. Trừ ngày chúa nhựt và các ngày lễ.

Trồng răng và nhổ răng có nhiều cách bằng Protheses Etats Unis-kỳ v. v.

Nhổ răng người lớn 5 $, con nít 3 $, bít lỗ răng hư từ 6 $ sắp lên, trồng răng thường răng vàng và có dự đồ phụ tùng.

Hãy đến nhà 33 đường Filippini, Saigon.

CÓ MỘT THỨ NÀY MÀ THÔI

(Il n'y a que lui)

Có một thứ rượu Phum mana nếu bị trở bịnh rét, nóng lạnh hay bịnh cho ăn vị, tiêu tán hay trừ bịnh gốc nhiệt và thiên thời. Rượu nầy rất đại danh, thiên hạ rất chuộng mà lại rất hoa các thứ rượu Rhum khác.

Nếu cai cho kẻ kéo lâm thế giả mà phải nói cho phải cai ve có dán nhãn trắng như hình kiểu đính một bên đây.

Có bán tại các tiệm bán đồ tạp vật (épiceries).

THÊU MÁY MỚI NHẤT VỪA XINH...NHƯ LỤA ! MÀ RẤT SỰ CẨN THẬN

TIỆM MAY

NGUYỄN-HỮU-SANH

ở gần cao xu lớn Cầu-ông-lãnh

May đủ các kiểu áo-xiêm vấn, dài, và y-phục Âu-châu (paletot) theo thời thế.

Có bán nỉ, vải-bố, tơ-lụa, kiểu mới bông-la. Lược-lồng Đức, Cẩm-châu Tàu, sùng hàng Tây, hàng Mauri-hồn, các màu sắc.

Vân, Nhu, Xuyến, Lành, Trung-huê, Nhuộm Cửu-dụng, thật tốt !

Thơ, tuồng, truyện, Quốc-ngữ bán sỉ và bán lẻ vân vân !!!

Nếu chư-quí-vị, muốn hỏi kiểu đồ chi, xin viết thơ để :

Mme NGUYỄN-HỮU-SANH,
188, Quai de Belgique Cầu-ông-lãnh,
SAIGON.

ÔNG LÊ-VĂN-VÔ

Là Lương-y cựu nhà-nước, học tại Hàng-lâm-y-viện bên Tây (Alger) Đã có cơ sở nhà thương bên Tây và Annam đặng 50 năm. Trị đủ những bịnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở *Bakao, đường Paul Bert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phủ-Kiệt.*

SÂM LÂU NHỰ RƯỢU

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Huê-kỳ có một vị điền-chủ đã ngoài 70 tuổi mà hãy còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi đi đứng chẳng hồi, ăn mới nhiều, ngủ ngay ngoài trời ngồi xông cai tài-tử làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại đâu ông nay đã bao tuổi cao mà sức lực không phải kém vậy ?

Ông già đáp lại rằng : Có cái lạ đó mà hỏi, cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hiệu Mauri là mới thấy rượu trường sanh bất lão.

Người khách nghe nói sáng cả tâm mục tưởng thấy như ông, liền về nhà sai trẻ đi sang chợ đặng thử rượu Quina Gentiane mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói cũng cả đua tham sanh, cũng bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống bổ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (*épiceries*).

HÃY HỎI

THỨ HỘP QUẸT

HIỆU NẦY

LÀ THỨ TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC

Tại nhà in ông F.-H. SCHNEIDER
7, Boulevard Norodom—SAIGON

KIM, VÂN, KIỀU, ông P. Trương-vĩnh-Ký in lại rồi.

Không hình 1$00 : Có hình 2$00 : Tiền gởi 0$10.

Tại nhà in ông F.-H. SCHNEIDER
7, Boulevard Norodom—SAIGON

CÁCH LÀM BÁNH VÀ MỨC. — Dạy nhiều món rất khéo, bìa vẻ đẹp.

Giá . . . . . 2$40
Tiền gởi 0 04

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

THIỆT HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỲ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MÌNH, RÉT VỎ DA, hoặc CHÓI NỰC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÚM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm lắm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

nữa cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chỗ trữ thuốc nầy là nhà : PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y sanh, đường GRENELLE St GERMAIN môn bài số 8, ở tại đô thành PARIS.

VÀ TRONG CÁC BƯỚC PHÒNG BỀU CÓ BÁN

KHOÁN CHẤT THỦY

(Nước suối kim thạch)

VICHY

VICHY ÉTAT

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán quanh năm và xa xa. | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau Bàng-quang, bịnh Thống — Thạch-lâm-bịnh (Đá) đau máy chế tiết-niệu.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan và bịnh đàm

VICHY HOPITAL trị bịnh thương tì, trương nhiệt.

Không chừng độ gió mưa, khi mình phải sai cho trông thấy nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT ĐIỀU TỀ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đọn nước xịt (*môi-khí-chất*).

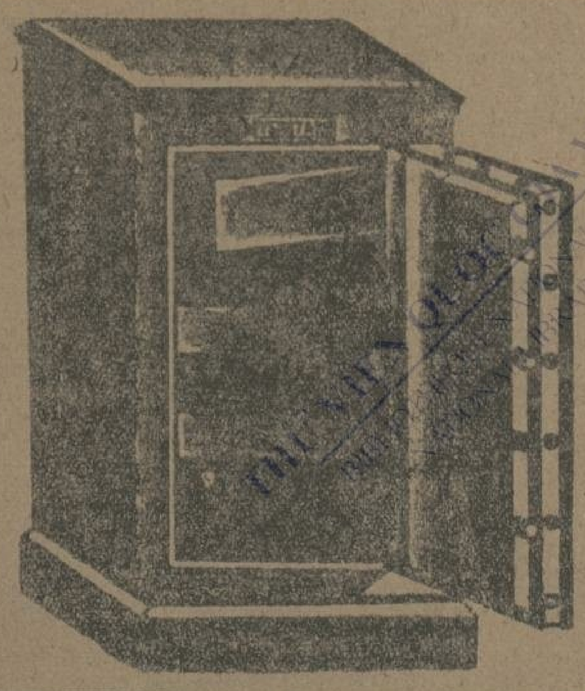

CÓ MỘT MÌNH HÃNG NÀY CHỞ VÀO XỨ MÀ BÁN

HÃNG BERTHET, CHARRIÈRE VÀ CÔNG-TY

ở đường Kinh-lấp, môn bài số 68 — SAIGON

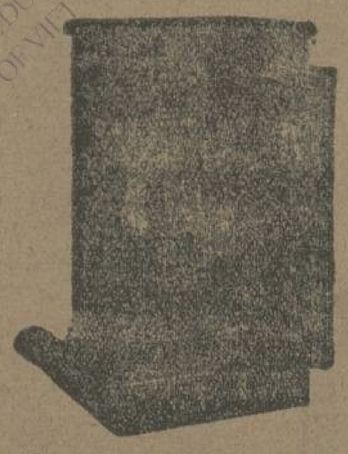

Tủ sắt hiệu VERSTAEN chắc chắn
bền vững vô cùng
xeo cạy không xể, đập phá cũng nổi
lửa chẳng hề làm chi ơi

Dùng tủ sắt hiệu VERSTAEN
này mà dựng tiền
thì tôn bằng qui hữu được vững bụng
chẳng hề sợ đạo tặc nó cướp móc.

Hãy đến Hãng BERTHET, CHARRIÈRE & Cie mà hỏi sách kiểu và giá cả hoặc viết thơ gởi đến cũng đặng

Le Directeur-Gérant : F.-H. SCHNEIDER

Certifié l'insertion . . . . . .

Saigon, le _____ 19

Vu pour légalisation de la signature de M. _____

Saigon, le _____ 19

Le Maire de la Ville de Saigon

Sigon — Imp. F.-H. SCHNEIDER